

ОБОБЩЕН ДОКЛАД

ОТ ПРОВЕДЕНО ГРАЖДАНСКО НАБЛЮДЕНИЕ НА ПОЛИТИКАТА ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

В ОБЩИНА ВИДИН

МЕСЕЦ ЮНИ 2023 Г.

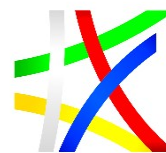
Част I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

В рамките на проект BG05SFOP001-2.025-0051 „Активно гражданство за чист въздух“ през месец юни 2023 г. продължи реализирането на гражданско наблюдение на територията на Община Видин, фокусирано върху местната политика по осигуряване качество на атмосферния въздух.

Гражданското наблюдение се провежда от екип от граждански наблюдатели – доброволци, подбрани при спазване на хоризонталните принципи за недопускане на дискриминация, равенство между половете, равно участие, както и липса на конфликт на интереси със структурите, обект на наблюдение.

За отчетния период бяха проведени 3 граждански наблюдения при спазване на разработената методология, отчетена е следната статистика:

Проведени граждански наблюдения	
Общ брой наблюдения за месеца	3
Наблюдения, осъществени между 7.00 и 19.00 часа	3

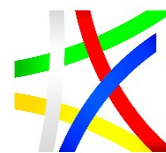
Наблюдения, осъществени между 19.00 и 7.00 часа	0
Наблюдения, осъществени през работен ден	1
Наблюдения, осъществени през почивен ден	2
Наблюдения, проведени в пилотна зона 1	1
Наблюдения, проведени в пилотна зона 2	1
Наблюдения, проведени в пилотна зона 3	0
Наблюдения, проведени в пилотна зона 4	0
Наблюдения, проведени в пилотна зона 5	0
Наблюдения, проведени в пилотна зона 6	1
Наблюдения, проведени в пилотна зона 7	0
Наблюдения, проведени с граждани	2
Наблюдения, проведени с представител на общинска администрация	0
Наблюдения, проведени с представител на СГО	1
Други граждански наблюдения	0

Част II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ГРАЖДАНСКИ НАБЛЮДЕНИЯ

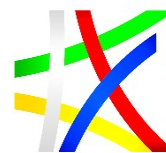
През месец юни 2023 г. са проведени общо 3 наблюдения на място – 2 с граждани и 1 с представители на бизнеса.

При реализираните интервюта бяха констатирани следните резултати:

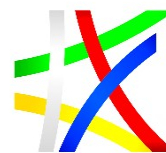
I.	Качество на атмосферния въздух – състояние и оценка
-----------	--

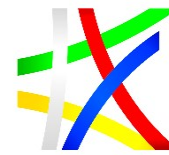
1	Основни източници на замърсяване на атмосферния въздух <i>Интервюираните лица споделят мнението, че основният източник на замърсяване на атмосферния въздух в района на Община Видин са битовото отопление и транспортните средства.</i>
2	Транспортът като източник на замърсяване <i>Всички респонденти смятат, че транспортът е сериозен източник на замърсяване.</i>
3	Битовото отопление като източник на замърсяване <i>Според всички респонденти битовото отопление е сериозен източник на замърсяване.</i>
4	Индустрията като източник на замърсяване <i>Всички респонденти са на мнение, че на местно ниво индустрията е незначителен източник на замърсяване.</i>
5	Строителството като източник на замърсяване <i>Всички интервюирани лица са на мнение, че на местно ниво строителството е незначителен източник на замърсяване.</i>
6	Неорганизиран източници на замърсяване <i>Запитаните лица не могат да преценят какъв ефект имат другите неорганизиран източници на замърсяване върху качеството на атмосферния въздух.</i>
II.	Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух – оценка
1	Машинно метене и миене на уличната мрежа <i>Всички респонденти са на мнение, че машинното метене и миене на уличната мрежа е много ефективна мярка за опазване и подобряване качеството на атмосферния въздух.</i>
2	Миене на маркуч на регулата на улиците за движение след края на зимния сезон <i>Всички респонденти споделят, че миенето на маркуч на регулата на улиците след края на зимния сезон е много ефективна мярка, която има положителен ефект върху качеството на атмосферния въздух.</i>
3	Състояние на почистващата техника, възможности за миене и третиране с антиобледеняващи средства, използва ли се по предназначение <i>Болиинството от респондентите споделя, че не може да даде оценка на състоянието на почистващата техника.</i>
4	Използване на антиобледеняващи препарати през зимния сезон /вместо опесъчаване/, ефект <i>Всички интервюирани лица са на мнение, че през зимния сезон не се използват антиобледеняващи препарати.</i>

5	Текущи ремонти и/или изграждането на нова пътна инфраструктура в общината и нейната поддръжка <i>Всички интервюирани лица са на мнение, че в общината се извършват предимно текущи ремонти.</i>
6	Системен контрол за възстановяване на уличната мрежа и тротоарна настилка след ремонт на подземната инфраструктура <i>Всички респонденти са на мнение, че след ремонт на подземната инфраструктура уличната мрежа и тротоар се възстановяват частично.</i>
7	Контрол и санкции за замърсяване и увреждане на територии при извършване на строителни дейности, изгаряне на отпадъци на открито и в бита <i>Всички интервюирани смятат, че липсват контрол и санкции за замърсяване и увреждане на територии при извършване на строителни дейности и при изгаряне на отпадъци на открито и в бита.</i>
8	Ежегодно озеленяване на обществените пространства, допълнително засаждане на дървета, създаване на зелен крайградски пояс <i>Всички респонденти са на мнение, че се извършват необходимите озеленителни дейности на обществените пространства. Споделя се, че залесителните и озеленителни дейности не са достатъчни.</i>
9	Енергийни характеристики на общинските сгради при ремонтването им <i>Всички интервюирани лица са на мнение, че след ремонтване енергийните характеристики на общинските сгради се подобряват.</i>
10	Проучване, идентифициране, анализ и контрол на емисиите от производствени и търговски обекти, от заведения за хранене, използващи открити скари на дървени въглища <i>Всички интервюирани лица са на мнение, че не се извършват дейности по проучване, идентифициране, анализ и контрол на емисиите от производствени и търговски обекти, от заведенията за хранене, използващи открити скари на дървени въглища.</i>
11	Стимулиране използването на ВЕИ за отопление <i>Интервюираните лица споделят, че не могат да дадат оценка.</i>
12	Замяна на отоплението на течни и твърди горива в общинските сгради с отопление на геотермална енергия, пелети или чипс <i>Всички интервюирани лица споделят, че тази мярка е много ефективна.</i>
13	Подмяна на отоплителни уреди на твърдо гориво в бита и замяната им с устойчиви алтернативи <i>Всички респонденти споделят, че мярката е много ефективна.</i>

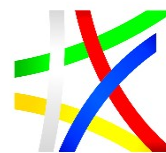
14	Насърчаване и подпомагане реализирането на мерки за енергийната ефективност в жилищните сгради с цел намаляване на енергийното потребление и емисиите ФПЧ10 <i>Респондентите са на мнение, че мярката е много ефективна.</i>
15	Зелени изисквания в процедурите за обществени поръчки за градски транспорт (напр. за притежание на стандарт минимум ЕВРО 4 за превозните средства) <i>Респондентите смятат, че липсват зелени изисквания в процедурите за обществени поръчки.</i>
16	Изграждане на пешеходни и велоалеи <i>Изграждането на пешеходни и велоалеи се възприема от респондентите като много ефективна мярка за осигуряване качеството на атмосферния въздух.</i>
17	Създаване на регистър на зоните, потенциални източници на прах („кални петна“) на територията на Община Видин <i>Болишинството респонденти не може да прецени ефективността на мярката.</i>
III. Гражданско участие – състояние и оценка	
1	Гражданско участие, публичност, прозрачност и достъп до информация <i>Болишинството от интервюираните лица смятат, че не е налице гражданско участие в процеса по осигуряване качеството на атмосферния въздух и не могат да преценят дали е предоставен достъп до информация, касаеща опазване чистотата на атмосферния въздух. Интервюираните респонденти не могат да преценят дали отговорните институции предоставят регулярна информация и отчетност относно вложените ресурси и постигнатите резултати в сектор „Въздух“.</i>
2	Ефикасност и ефективност на системата за подаване на сигнали и жалби, свързани с качеството на въздуха <i>Всички интервюирани лица споделят, че не могат да дадат оценка на ефективността на системата за подаване на сигнали и жалби относно качеството на атмосферния въздух.</i>
IV. Оценка на качеството на атмосферния въздух	
1	Оценка на качеството на атмосферния въздух <i>Респондентите смятат, че качеството на атмосферния въздух в Община Видин не отговаря на нуждите и потребностите на гражданите, като общата оценка за качеството му е добра (4).</i>
V. Сигнали и препоръки	
1	Подаден ли е сигнал за замърсяване / понижено качество на атмосферния въздух? <i>По време на реализираните граждански наблюдения през отчетния период не са подадени сигнали за замърсяване или за понижено качество на атмосферния въздух.</i>

2	<p>Дадени ли са препоръки за подобряване качеството на атмосферния въздух?</p> <p><i>Серия от препоръки са отправени към администрацията, отговорна за опазване качеството на атмосферния въздух:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Да се следи за нерегламентирано изгаряне на отпадъци и да се налагат санкции на нарушителите, които горят отпадъци;</i>• <i>Да не се използват за отопление въглища, гуми, др. отпадъци;</i>• <i>Да се ограничи автомобилния трафик, като се създадат условия за регулярен и екологичен градски и междуградски публичен транспорт;</i>• <i>Да се продължи с подмяната на отоплителните уреди с екологични алтернативи за битово отопление.</i>• <i>Да се разширят пешеходните и велосипедни зони;</i>• <i>Да се изградят и поддържат паркове и градини във всяко населено място в общината като се поддържат съществуващите паркове и градини в населените места;</i>• <i>Да се провеждат повече залесителни дейности;</i>• <i>Да се увеличи контрола и на нарушителите/замърсителите да се налагат строги санкции.</i>
VI.	<p>Други коментари, заключение</p> <p><i>В резултат на проведените през месец юни 2023 година граждански наблюдения като цяло се отчита добра оценка на провежданата политика по осигуряване качество на атмосферния въздух в Община Видин. И през този месец според интервюираните лица с най-сериозен дял в замърсяването на атмосферния въздух в общината са битовото отопление и транспортните средства. Подкрепят се реализираните от общината мерки за подмяна на отоплителните уреди на твърдо гориво в бита с устойчиви алтернативи, както и реализирането на мерки за повишаване на енергийната ефективност в обществените и в жилищните сгради. Висока е оценката за машинното метене и миенето на уличните платна и за наличието на пешеходни и велоалеи. Според респондентите пътната мрежа в общината се възстановява частично след извършване на ремонт на подземната инфраструктура, извършват се предимно текущи ремонти. Респондентите оценяват положително провежданите озеленителни и залесителни дейности, като се отправят препоръки за повече инициативи в тази насока.</i></p>

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ

<p><i>Всички интервюирани лица смятат, че качеството на атмосферния въздух в Община Видин не отговаря на нуждите и потребностите на гражданите, като общата оценка за качеството му е добра (4).</i></p>
--

Част III. ОСНОВНИ КОНСТАТАЦИИ И АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ГРАЖДАНСКОТО НАБЛЮДЕНИЕ

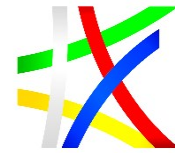
В резултат на проведените през месец юни 2023 година граждански наблюдения като цяло се отчита добра оценка на провежданата политика по осигуряване качество на атмосферния въздух в Община Видин. По време на проведените наблюдения интервюираните лица споделят, че с най-сериозен дял в замърсяването на атмосферния въздух в общината са битовото отопление и транспортните средства. Продължава положителната оценка и подкрепата за реализираните от общината дейности по подмяна на отоплителните уреди на твърдо гориво в бита и замяната им с устойчиви алтернативи, както и реализирането на мерки за повишаване на енергийната ефективност в обществените и в жилищните сгради с цел намаляване на енергийното потребление и емисиите ФПЧ10. Високо оценени са мерките за изграждане на пешеходни и велоалеи, както и миенето и метенето на уличните платна. Като сериозен проблем продължава да се отчита факта, че според респондентите пътната инфраструктура в общината не се поддържа или се извършват предимно текущи ремонти, интервюираните лица отбелязват, че след ремонт на подземната инфраструктура уличната мрежа и тротоар се възстановяват частично. Респондентите одобряват извършваните мерки за озеленяване, но отчитат, че те не са достатъчни. За съжаление, продължава да се споделя за липса на гражданско участие в процеса по осигуряване качеството на атмосферния въздух и за липса на достъп до информация, касаеща опазването на чистотата на въздуха.

Всички интервюирани лица смятат, че качеството на атмосферния въздух в Община Видин не отговаря на нуждите и потребностите на гражданите, като общата оценка за качеството му е добра (4).

Отправени са редица препоръки за подобряване чистотата на въздуха:

www.eufunds.bg

Проект № BG05SFOP001-2.025-0051 „Активно гражданство за чист въздух“, финансиран по Оперативна програма „Добро управление“, по процедура BG05SFOP001-2.025 „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство“

- Да се следи за нерегламентирано изгаряне на отпадъци и да се налагат санкции на нарушителите, които горят отпадъци;
- Да не се използват за отопление въглища, гуми, др. отпадъци;
- Да се ограничи автомобилния трафик, като се създадат условия за регулярен и екологичен градски и междуградски публичен транспорт;
- Да се продължи с подмяната на отоплителните уреди с екологични алтернативи за битово отопление.
- Да се разширят пешеходните и велосипедни зони;
- Да се изградят и поддържат паркове и градини във всяко населено място в общината като се поддържат съществуващите паркове и градини в населените места;
- Да се провеждат повече залесителни дейности;
- Да се увеличи контрола и на нарушителите/замърсителите да се налагат строги санкции.

Мария Великова

Ръководител Екип Гражданско наблюдение